

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувач ступеня доктора філософії **Собкович Олександр Віталійович**, **1984 року** народження, громадянин України
освіта вища: У **2005 році** закінчив **Київський юридичний інститут МВС України** за спеціальністю «Правоохоронна діяльність» та здобув кваліфікацію «Юрист». У **2007 році** закінчив навчання в магістратурі **Академії адвокатури України** та здобув кваліфікацію «Магістр права».

З вересня 2021 року аспірант заочної форми навчання **Національної академії внутрішніх справ** виконав акредитовану освітньо-наукову програму **Національної академії внутрішніх справ**.

З 2018 року по сьогоднішній день займає посаду керуючого партнера Адвокатського об'єднання «Архітектор права».

Разова спеціалізована вчена рада утворена наказом **Національної академії внутрішніх справ** від «05» травня 2025 року № 648, у складі:

Голови разової спеціалізованої вченої ради - **Станіслава Мозоля**, доктора юридичних наук, професора, проректора Національної академії внутрішніх справ.

Рецензентів - **Віталія Василевича**, доктора юридичних наук, професора, ученого секретаря секретаріату Вченої ради Національної академії внутрішніх справ;

Юрія Левченка, кандидата юридичних наук, професора, завідувача кафедри кримінології та інформаційних технологій Національної академії внутрішніх справ.

Офіційних опонентів - **Єгора Назимка**, доктора юридичних наук, професора, першого проректора Донецького державного університету внутрішніх справ;

Віктора Конопельського, доктора юридичних наук, професора, завідувача кафедри кримінального права та кримінології Одеського державного університету внутрішніх справ.

на засіданні «26» червня 2025 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань «Право» **Собковичу Олександру Віталійовичу** на підставі публічного захисту дисертації «Запобігання кримінальним правопорушенням, що вчиняються у сфері страхування в Україні» за спеціальністю 081 «Право».

Дисертацію виконано в **Національній академії внутрішніх справ, МВС України, м. Київ**.

Науковий керівник – **Дмитро Тичина**, доктор юридичних наук, старший науковий співробітник, головний науковий співробітник науково-дослідної

лабораторії з проблем протидії злочинності Національної академії внутрішніх справ.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису. Дисертація є одним із перших монографічних досліджень в якому реалізовано науковий підхід до формування кримінологічної безпеки сфери страхування України з визначенням шляхів реалізації низки праксеологічних задач запобігання кримінальним правопорушенням, що вчиняються у такій НФС. Найсуттєвішими з них вважаються наступні положення:

– вперше запропоноване наукове бачення концепції забезпечення кримінологічної безпеки сфери страхування, яка включає в себе (а) об'єкт захисту – страхування як високо ризикована НФС; (б) кримінологічну характеристику кримінальних правопорушень у сфері страхування з виокремленням стану, структури, динаміки та географії відповідних категорій протиправних діянь; детермінантів, які сприяють їх учиненню; кримінологічних ознак особи-злочинця та організованих страхових груп; (в) зв'язки виокремлених елементів з системою кримінологічного реагування; (г) заходи запобіганням кримінальним правопорушенням як засіб досягнення стану безпеки на різних кримінологічних рівнях;

вперше на підставі узагальнення практики діяльності правоохоронних органів виокремлені класифікаційні ряди страхового шахрайства як основної злочинної технології з розподілом в залежності від мети шахрайських дій, суб'єкта шахрайства, етапу страхових правовідносин: обман страхувальників страховою організацією; обман страховика шляхом злочинної домовленості страхувальника із зацікавленими працівниками страхових компаній або страховим посередником, які зловживають своїм службовим становищем; обман страховика страхувальником з метою незаконного одержання страхового відшкодування, у межах яких окреслено зміст способів учинення, а також технологій злочинної діяльності, що застосовують на етапах підготовки, учинення та приховування, які впливають на обрання кримінологічних заходів запобігання на стадії готування до кримінального правопорушення;

вперше запропоновані стратегічні напрями кримінологічної безпеки у сфері страхування з практичною реалізацією у Концепції розвитку страхового ринку України до 2030 р., які сприятимуть підвищенню прозорості, стабільності та довіри до страхового ринку, а також забезпечать ефективний захист інтересів споживачів страхових послуг – ліцензування, реєстрація, платоспроможність (гарантійний фонд), фінансова стійкість, контроль, нагляд, інспектування, аудит, інформатизація та цифровізація (з використанням кібертехнологій, штучного інтелекту (GenAI), «soft skills»);

вперше науково обґрунтовано нормативно-правове регулювання страхування воєнних ризиків у пріоритетних галузях, що сприятиме державній підтримці, залученню міжнародних партнерів й зменшенню протиправних дій на ринку критичного страхування з використанням умов воєнного стану; прийняття Закону України «Про приватну детективну діяльність» й створення інституту страхових детективів підзвітних НБУ з наданням повноважень щодо виявлення правопорушень у сфері страхування шляхом проведення контрольно-ревізійних

заходів з подальшим інформуванням правоохоронні органи за підслідністю; упровадження регіональних робочих груп страховиків на базі Національної асоціації страховиків України із завданнями організації співпраці з правоохоронними органами, обміну найкращими апробованими практиками між страховиками, аналізу звітності експертних установ з метою виявлення порушень на страховому ринку, страхового шахрайства, «офшорних страхових операцій».

За своїм змістом дисертація відповідає вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261 (зі змінами), Вимогам до оформлення дисертації, затверджених наказом міністерства освіти та науки України від 12 січня 2017 року № 40 (зі змінами) та Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 (зі змінами).

Здобувач має 7 наукових публікацій за темою дисертації, серед яких чотири статті – у виданнях, включених МОН України до переліку наукових фахових з юридичних наук, три тези наукових доповідей на міжнародних науково-практичних заходах. У наукових публікаціях у повній мірі обґрунтовуються отримані наукові результати відповідно до поставленої мети:

1. Собкович О. В., Тичина Д.М. Запобігання кримінальним правопорушенням у сфері страхування в Україні. *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ*. 2021. № 2 (119). С. 43–50. DOI: <https://doi.org/10.33270/01211192.43>. URL: <https://lawscience.com.ua/en/journals/tom-26-2-2021/zapobigannya-kriminalnim-pravoporushennyam-u-sferi-strakhuvannya-v-ukrayini>

2. Собкович О. В. Досвід країн Європейського Союзу щодо запобігання кримінальним правопорушенням у сфері страхування. *Аналітично-порівняльне правознавство*. Серія : Право. 2025. Вип. 02 (25). С. 871–876. DOI: <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2025.02.131>. URL: <https://app-journal.in.ua/wp-content/uploads/2025/04/133.pdf>

3. Собкович О. В. Генеза нормативно-правового забезпечення сфери страхування та його вплив на вчинення кримінальних правопорушень у небанківському фінансовому секторі в Україні. *Успіхи і досягнення у науці*. Серія : Право. 2025. Вип. 3 (13). С. 201–209. DOI: [https://doi.org/10.52058/3041-1254-2025-3\(13\)-201-209](https://doi.org/10.52058/3041-1254-2025-3(13)-201-209). URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/sas/article/-view/21676>

4. Собкович О. В. Кримінальні правопорушення у сфері страхування як об'єкт кримінологічного дослідження. *Наука і техніка сьогодні*. Серія : Право. 2025. Вип. 3 (44). С. 222–230. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6025-2025-3\(44\)-222-230](https://doi.org/10.52058/2786-6025-2025-3(44)-222-230). URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/nts/article/view/21752>

У дискусії взяли участь члени разової спеціалізованої вченої ради та висловили зауваження:

Офіційний опонент – доктор юридичних наук, професор **Назимко Єгор Сергійович**, Донецький державний університет внутрішніх справ, перший проректор, виступив без зауважень.

Офіційний опонент – доктор юридичних наук, професор **Конопельський Віктор Ярославович**, Одеський державний університет внутрішніх справ, завідувач кафедри кримінального права та кримінології, виступив без зауважень.

Рецензент – доктор юридичних наук, професор **Василевич Віталій Вацлавович**, Національна академія внутрішніх справ, учений секретар секретаріату Вченої ради, виступив без зауважень.

Рецензент – кандидат юридичних наук, професор **Левченко Юрій Олександрович**, Національна академія внутрішніх справ, завідувач кафедри кримінології та інформаційних технологій, виступив без зауважень.

Голова ради – доктор юридичних наук, професор **Мозоль Станіслав Анатолійович**, Національна академія внутрішніх справ, проректор виступив із побажанням щоб у подальшій своїй науковій роботі він передбачив і віктимологічну профілактику. Також доцільним було б отримати і акт впровадження в законотворчу діяльність з відповідного комітету Верховної Ради України.

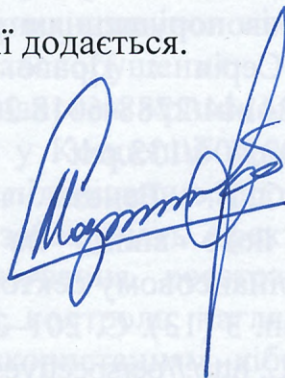
Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради,
«Проти» 1 членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує **Собковичу Олександрові Віталійовичу** ступінь доктора філософії з галузі знань «Право» за спеціальністю **081 «Право»**

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова
разової спеціалізованої вченої ради

Станіслав МОЗОЛЬ

Підпис засвідчує
граничев **ВІДДІЛЕННЯ РОБОТИ З**

В. Ташов